

Dosarul nr.2ra-1593/18

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani (Jud: I. Rabei)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Jud: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ivan Rotaraș,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Rotaraș
împotriva Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul
Rîșcani cu privire la încasarea indemnizației pentru eliberarea din servicii și a
prejudiciului material,

împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins apelul depus de Ivan Rotaraș și s-a menținut hotărârea din 3 noiembrie 2017
a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 9 martie 2016, Ivan Rotaraș a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani cu
privire la încasarea indemnizației pentru eliberarea din servicii și a prejudiciului
material.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 4 martie 2013 a fost eliberat
din funcția deținută în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate
Recea, raionul Rîșcani, conform art.86 alin.(1) lit. c) Codul Muncii, în legătură cu
reducerea statelor de personal.

Astfel reclamantul a menționat că la eliberarea din serviciu, conform art.186
Codul muncii, urma să-i fie achitată indemnizația de eliberare din serviciu, deoarece
a fost eliberat în legătură cu reducerea funcției sale. Salariul său mediu lunar a
constituit aproximativ suma de 900 lei.

Ivan Rotaraș a invocat că a activat în această instituție mai bine de 38 ani. În
acest sens, reclamantul consideră că conform art.186 alin.(1) lit. a) Codul muncii,
Instituția Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani urma
să-i achite indemnizația de eliberare din serviciu în sumă de 9450,00 lei. Respectiv
pentru prima lună urma să-i fie achitată suma de 8550 lei = 225 lei săptămânal x 38
ani, iar pentru a doua lună după eliberare, un salariu mediu lunar în mărime de 900
lei.

În drept, reclamantul își întemeiază acțiunea în baza art.86 alin.(1) lit. c), art.186, art. 355 alin.(1) lit. b) Codul muncii, art. art. 7, 38, 166-167, 243 alin.(1) Cod de Procedură Civilă.

Solicită Ivan Rotaraș încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani în beneficiu său indemnizația de eliberare din serviciu în sumă de 9450,00 lei.

La 14 martie 2017, Ivan Rotaraș a depus cerere suplimentară, invocând că, mărimea salariului achitat de Instituția Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani poate fi confirmată doar prin extrasul din contul de depozit eliberat de Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” pentru perioada anilor 2011-2015 (f.d. 96).

Reclamantul a relatat că, datorită acestui extras se va putea calcula exact suma indemnizației de eliberare din serviciu pe care pârâtul urma să o achite.

Astfel reclamantul a indicat că, suma de 9450 lei indicată anterior în cererea de chemare în judecată poate să nu corespundă realității, deoarece calculul a fost efectuat cu aproximație, însă după părerea sa, această sumă trebuie să fie mult mai mare.

Solicită reclamantul suplimentar stabilirea anilor săi de activitate ca neîntreruși în Instituția Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani, încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și atragerea la răspundere a pârâtului conform legislației în vigoare pentru divulgarea informației cu caracter personal referitor la situația militară, precum și alte date.

Prin hotărârea din 3 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea depusă de Ivan Rotaraș. S-a încasat pentru prima lună din contul Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani în beneficiul lui Ivan Rotaraș suma de 2916,48 lei, cu titlul de indemnizație de eliberare din serviciu egală cu mărimea sumată a unui salariu mediu săptămânal pentru fiecare an lucrat la Instituția Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani. S-a încasat pentru a doua lună din contul Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani în beneficiul lui Ivan Rotaraș, suma de 907,94 lei, cu titlu de indemnizație de eliberare din serviciu egală cu cuantumul salariului mediu lunar. S-a încasat din contul Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani în beneficiul Ivan Rotaraș, prejudiciu moral pentru reținerea achitării indemnizației la eliberarea din serviciu în sumă de 1000 lei. În rest a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea cu privire la atragerea la răspundere a Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani conform legislației în vigoare pentru divulgarea informației cu caracter personal referitor la situația militară (f.d. 146, 156-159, vol. I).

Prin deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul depus de Ivan Rotaraș și s-a menținut hotărârea din 3 noiembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani (f.d. 220-225, vol. I).

La 14 mai 2018, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 226 , vol. I).

La 15 iunie 2018, Ivan Rotaraș a depus recurs împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii.

Recurentul Ivan Rotaraș, în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios în partea respingerii acțiunii.

Recurentul a menționat că Instituția Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani, fiind succesorul de drept a fostului angajator al Spitalului Raional Rîșcani este obligat să achite lui Ivan Rotaraș, indemnizația de eliberarea de la serviciu și pentru perioada de activitate a acestuia în cadrul acestei instituții. În acest sens, recurentul afirmă că s-a stabilit cu certitudine în carnetul său de muncă au fost admise rectificări, erori, fapt ce nu permite constatarea cu certitudine a faptelor indicate în acesta.

Totodată, recurentul consideră că instanțele de judecată eronat au dispus încasarea prejudiciului moral doar în sumă de 1000 lei, deoarece această sumă este disproporțională față de suferințele psihice pe care le-a suportat.

La 13 iulie 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Instituției Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani, informându-o că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Pînă la examinarea cauzei, Instituția Medico-Sanitare Publică Centru de Sănătate Recea, raionul Rîșcani nu a depus referință, pentru a-și expune opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Ivan Rotaraș, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră în termen recursul declarat de Ivan Rotaraș la 15 iunie 2018, din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 27 martie 2018 a fost expediată în adresa părților la 14 mai 2018 (f. d. 226, vol. I), iar conform avizului de recepție se confirmă faptul că recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la 18 mai 2018 (f.d. 228, vol I).

Prin urmare, completul consideră că recursul declarat de Ivan Rotaraș este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (a se vedea, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Ivan Rotaraș este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Ivan Rotaraș a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Ivan Rotaraș nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ivan Rotaraș se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu